

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.154.2024
Warszawa, 03 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2990 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Panią Posłankę Martę Wciśło w sprawie *Funduszu Sprawiedliwości*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ujawnione przypadki nieprawidłowego wykorzystywania środków z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej z całą pewnością stanowią podstawę do reformy tego funduszu celowego i wypracowania nowych rozwiązań wspierania ofiar i osób pokrzywdzonych przestępstwami. Działania takie zostały podjęte bezpośrednio po przejęciu przez obecne kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości nadzoru nad Funduszem. W pierwszej kolejności podjęto w tamtym momencie decyzję o wstrzymaniu dalszych wypłat środków oraz przeprowadzeniu analizy prawidłowości realizacji projektów i wydatkowania środków. Analiza ta została zakończona niedawno, a w jej wyniku wydane zostaną decyzje o stwierdzeniu nieważności umów, w przypadku których stwierdzono występowanie zasadniczych nieprawidłowości.

Formalną reformę Funduszu rozpoczęto również na gruncie legislacyjnym. Do planu pracy Rady Ministrów wpisano nowelizację rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości, które stanowi podstawę do wydatkowania środków z Funduszu (Dz. U. z 2019 r. poz. 683 oraz z 2020 r. poz. 748). Najważniejszą zmianą będzie usunięcie § 11 tego rozporządzenia, który dawał możliwość arbitralnego przyznawania dofinansowania z Funduszu bez przeprowadzania transparentnych, uczciwych i merytorycznych procedur konkursowych. Prace nad rozporządzeniem trwają w Ministerstwie i wkrótce projekt trafi do uzgodnień międzyresortowych. Rozpoczęły się również prace nad zmianą art. 43 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 676 i 679), który stanowi podstawę do wydania przedmiotowego rozporządzenia i ustanawia systemowe ramy funkcjonowania Funduszu. Opisanie zmiany legislacyjne doprowadzą do ustalenia przejrzystych zasad działania Funduszu i udzielania wsparcia z jego środków.

Należy zgodzić się, iż przyznanie pomocy z Funduszu Sprawiedliwości powinno być uzależnione od opinii ekspertów. Działania w tym zakresie stanowią kolejny element przeprowadzanej reformy funduszu. W dniu 29 maja 2024 r. ogłoszono konkursy na realizację zadań polegających na utworzeniu Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia Pokrzywdzonych – Centrów Pomocy Dzieciom w 10 województwach, gdzie jak dotąd nie powstały takie ośrodki. Stanowią one pierwsze konkursy ogłoszone według nowo wypracowanych zasad i dokumentów, uwzględniających konieczność transparentności procesu przyznawania dofinansowania, a z drugiej strony – gwarantujących dokonywanie oceny złożonych ofert przez niezależnych ekspertów zewnętrznych. Oceny te będą decydowały o przyznaniu dofinansowania lub odrzuceniu oferty. Eksperti zostaną wybrani w odrębnym postępowaniu, na zasadach konkurencyjnych, a ich wiedza i doświadczenie będą musiały zapewniać merytoryczne podejście do tematyki konkursu, gwarantujące uniknięcie wskazanego przez Panią posłankę ryzyka kierowania pomocy „do podmiotów które nie mają jakichkolwiek kompetencji do pomocy pokrzywdzonym, lub według klucza politycznego”.

Ewentualna zmiana nazwy Funduszu nie wydaje się w tym momencie priorytetowa. Głównym celem opisanych powyżej reform Funduszu jest przywrócenie mu podstawowej roli, leżącej u źródeł jego powołania, czyli pomocy pokrzywdzonym i pomocy postpenitencjarnej. Zakres przygotowywanych reform gwarantuje, iż wydatkowanie środków w Funduszu w najbliższej i dalszej przyszłości odbywać się będzie zgodnie ze wszelkimi zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Z kolei zmiana nazwy bez wprowadzania tych reform nie miałaby faktycznego znaczenia.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/